

**4.1 Osoby se zdravotním postižením podle využívání pomoci druhé osoby, pohlaví a věku
v roce 2018 a 2024**

využívání pomoci	celkem	pohlaví		věková skupina				
		muži	ženy	15–34	35–49	50–64	65–79	80 a více
2024 – počet v tis.								
celkem	1 312,8	574,7	738,1	71,1	160,7	334,7	486,5	259,9
využívá celkem	826,8	345,5	481,3	43,0	85,2	171,6	300,8	226,2
pomoc je dostačující	741,4	313,2	428,3	39,0	78,4	159,7	268,8	195,5
potřebuje více pomoci	85,3	32,3	53,0	4,0	6,8	11,9	32,1	30,7
nevyužívá celkem	486,0	229,2	256,9	28,2	75,5	163,1	185,6	33,7
nepotřebuje	473,2	225,4	247,8	27,7	73,2	160,3	181,2	30,8
potřebuje pomoc	12,8	3,8	9,0	.	2,3	2,8	4,5	2,9
2024 – struktura v %								
celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
využívá celkem	63,0	60,1	65,2	60,4	53,0	51,3	61,8	87,0
pomoc je dostačující	56,5	54,5	58,0	54,8	48,8	47,7	55,3	75,2
potřebuje více pomoci	6,5	5,6	7,2	5,6	4,2	3,5	6,6	11,8
nevyužívá celkem	37,0	39,9	34,8	39,6	47,0	48,7	38,2	13,0
nepotřebuje	36,0	39,2	33,6	39,0	45,5	47,9	37,2	11,9
potřebuje pomoc	1,0	0,7	1,2	.	1,5	0,8	0,9	1,1
2018 – struktura v %								
celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
využívá celkem	51,7	46,3	56,0	61,0	44,3	39,3	47,4	79,4
pomoc je dostačující	43,8	40,6	46,4	48,9	38,8	34,9	41,0	63,4
potřebuje více pomoci	7,9	5,8	9,6	11,9	5,5	4,3	6,4	16,0
nevyužívá celkem	48,3	53,7	44,0	39,0	55,7	60,7	52,6	20,6
nepotřebuje	46,0	51,7	41,5	38,4	53,9	58,7	49,8	18,3
potřebuje pomoc	2,2	1,9	2,5	0,5	1,8	2,0	2,8	2,3

4.2 Osoby se zdravotním postižením podle využívání pomoci druhé osoby a oblasti postižení v roce 2024

oblast postižení	celkem v tis.	využívání pomoci v %				
		celkem	nepotřebuje	využívá a nepotřebuje více pomoci	využívá, ale potřebuje více pomoci	nevyužívá, ale potřebuje pomoc
celkem	1 312,8	100,0	36,0	56,5	6,5	1,0
postižení v jedné oblasti	704,0	100,0	47,8	48,1	3,3	0,8
pohybová, tělesná	413,0	100,0	40,2	54,9	4,1	0,8
zraková	22,7	100,0	39,5	55,8	4,8	.
sluchová	16,1	100,0	56,6	42,5	.	.
mentální	20,9	100,0	9,6	80,7	9,7	.
duševní	36,5	100,0	42,5	51,6	3,8	2,1
vnitřní orgány, kůže	193,2	100,0	69,7	29,0	0,8	0,5
řečová, hlasová	1,7	100,0	37,4	62,6	.	.
postižení ve více oblastech	608,9	100,0	22,4	66,1	10,2	1,2

Pozn.: každá osoba se zdravotním postižením je zde uvedena právě v jedné kategorii

4.3 Využívání pomoci druhé osoby podle typu pomoci, pohlaví a věku v roce 2024

typ pomoci	celkem	věková skupina				
		15–34 let	35–49 let	50–64 let	65–79 let	80 a více let
počet v tis.						
celkem	826,8	43,0	85,2	171,6	300,8	226,2
z toho:						
pouze neformální	729,4	40,1	81,3	163,2	270,9	173,9
pouze profesionální	23,8	1,0	1,0	2,7	7,4	11,8
neformální + profesionální	73,6	1,9	2,8	5,8	22,6	40,5
struktura v %						
celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
z toho:						
pouze neformální	88,2	93,3	95,5	95,1	90,0	76,9
pouze profesionální	2,9	2,3	1,2	1,6	2,4	5,2
neformální + profesionální	8,9	4,4	3,3	3,4	7,5	17,9

4.4 Potřeba pomoci druhé osoby podle typu využívané pomoci v roce 2024

typ pomoci	celkem	potřebuje více pomoci	pomoc je dostačující
počet v tis.			
celkem	826,8	85,3	741,4
z toho:			
pouze neformální	729,4	59,7	669,6
pouze profesionální	23,8	5,9	17,9
neformální + profesionální	73,6	19,7	53,9
struktura v %			
celkem	100,0	10,3	89,7
z toho:			
pouze neformální	100,0	8,2	91,8
pouze profesionální	100,0	25,0	75,0
neformální + profesionální	100,0	26,7	73,3

4.5 Osoby se zdravotním postižením využívající pomoc druhé osoby podle kategorie pomáhající osoby v roce 2024

pomáhající osoba	celkem	z toho	
		vážně omezen(a)	lékařské posouzení ²⁾
počet v tis.			
celkem ¹⁾	826,8	382,7	505,1
příbuzný	777,3	357,2	473,1
bydlící ve společné domácnosti	517,3	241,1	334,0
bydlící jinde	224,8	97,7	117,9
kombinace obojího	35,2	18,4	21,1
známý	74,5	39,1	46,5
profesionál	97,4	68,8	81,3
dobrovolník	5,0	4,2	4,4
na 100 osob se ZP využívající pomoc druhé osoby			
celkem ¹⁾	100,0	100,0	100,0
příbuzný	94,0	93,3	93,6
bydlící ve společné domácnosti	62,6	63,0	66,1
bydlící jinde	27,2	25,5	23,3
kombinace obojího	4,3	4,8	4,2
známý	9,0	10,2	9,2
profesionál	11,8	18,0	16,1
dobrovolník	0,6	1,1	0,9

¹⁾ jedna osoba se ZP může využívat pomoc od více pomáhajících osob z různých kategorií zároveň, nejedná se tedy o součet za jednotlivé kategorie pomáhajících osob

²⁾ Přiznaný invalidní důchod nebo příspěvek na péči nebo příspěvek na mobilitu nebo status osoby se zdravotním postižením nebo průkaz osoby se zdravotním postižením

ZP=zdravotní postižení

4.6 Osoby se zdravotním postižením využívající pomoc druhé osoby podle výlučné kategorie pomáhající osoby v roce 2024

pomáhající osoba	celkem	z toho	
		vážně omezen(a)	lékařské posouzení ¹⁾
počet v tis.			
celkem	826,8	382,7	505,1
pouze příbuzný	666,9	284,4	387,0
příbuzný a profesionál	59,1	42,7	51,7
příbuzný a známý	36,0	17,9	21,6
pouze profesionál	23,8	14,8	18,0
pouze známý	23,5	9,2	12,5
příbuzný, známý a profesionál	11,0	8,6	9,1
dobrovolník (pouze nebo v kombinaci)	5,0	4,2	4,4
známý a profesionál	1,5	0,8	0,9
struktura v %			
celkem	100,0	100,0	100,0
pouze příbuzný	80,7	74,3	76,6
příbuzný a profesionál	7,1	11,2	10,2
příbuzný a známý	4,4	4,7	4,3
pouze profesionál	2,9	3,9	3,6
pouze známý	2,8	2,4	2,5
příbuzný, známý a profesionál	1,3	2,2	1,8
dobrovolník (pouze nebo v kombinaci)	0,6	1,1	0,9
známý a profesionál	0,2	0,2	0,2

¹⁾ přiznaný invalidní důchod nebo příspěvek na péči nebo příspěvek na mobilitu nebo status osoby se zdravotním postižením nebo průkaz osoby se zdravotním postižením

Pozn.: Každá osoba se zdravotním postižením využívající pomoc je zde uvedena právě v jedné kategorii.

4.7 Frekvence využívání pomoci druhé osoby v roce 2024

frekvence pomoci	příbuzný bydlící ve společné domácnosti	ostatní pomáhající osoby ¹⁾
počet v tis.		
celkem	552,5	350,4
několikrát za měsíc nebo méně často	67,7	101,5
několikrát za týden	124,1	161,2
(téměř) každý den	140,1	57,2
několikrát během dne	144,5	21,8
téměř neustále, soustavná pomoc či dohled	73,5	6,4
neuvedeno	2,6	2,2
struktura v %		
celkem	100,0	100,0
několikrát za měsíc nebo méně často	12,3	29,0
několikrát za týden	22,5	46,0
(téměř) každý den	25,4	16,3
několikrát během dne	26,2	6,2
téměř neustále, soustavná pomoc či dohled	13,3	1,8
neuvedeno	0,5	0,6

¹⁾ příbuzný bydlící v jiné domácnosti, známý, soused, profesionální asistent, dobrovolník;
V případě více pomáhajících osob je frekvence pomoci dohromady za všechny tyto pomáhající osoby.

4.8 Frekvence využívání pomoci druhé osoby podle věku v roce 2024

v %

frekvence pomoci	15–34	35–49	50–64	65–79	80 a více
příbuzný bydlící ve společné domácnosti					
celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
několikrát za měsíc nebo méně často	11,6	16,8	18,6	10,6	4,5
několikrát za týden	12,6	22,4	28,3	25,1	14,2
(téměř) každý den	14,9	22,8	27,1	26,7	26,2
několikrát během dne	25,7	24,1	19,2	26,5	35,9
téměř neustále, soustavná pomoc či dohled	34,5	13,9	5,7	10,8	19,1
neuvedeno	0,7	0,0	1,0	0,3	0,3
ostatní pomáhající osoby ¹⁾					
celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
několikrát za měsíc nebo méně často	23,6	39,3	47,7	33,3	17,4
několikrát za týden	46,5	48,1	36,3	47,6	47,4
(téměř) každý den	12,9	7,1	9,8	13,9	22,2
několikrát během dne	5,1	4,1	4,8	3,9	9,2
téměř neustále, soustavná pomoc či dohled	5,9	0,0	0,0	1,1	3,3
neuvedeno	6,1	1,4	1,3	0,1	0,6

¹⁾ příbuzný bydlící v jiné domácnosti, známý, soused, profesionální asistent, dobrovolník;
V případě více pomáhajících osob je frekvence pomoci dohromady za všechny tyto pomáhající osoby.

4.9 Osoby se zdravotním postižením podle důvodů chybějící pomoci a typu poskytované pomoci v roce 2024

důvody chybějící pomoci	celkem	typ pomoci			
		neformální	profesionální	profesionální a neformální	zatím žádná pomoc
počet v tis.					
celkem osob, kterým schází pomoc druhé osoby	98,2	59,7	5,9	19,7	12,8
finanční náročnost	43,2	23,5	2,7	14,2	2,9
nemá nikoho, kdo by mu chtěl a mohl pomoci	29,5	17,5	2,0	5,2	4,8
je mu nepříjemné požádat o pomoc	27,5	18,4	0,6	3,7	4,8
nedostupnost služeb	25,6	13,3	1,8	9,0	1,6
obava z narušení soukromí	21,7	15,3	0,6	3,2	2,6
nemá potřebné informace	14,3	10,5	.	2,5	1,1
špatná zkušenost	11,3	6,1	.	3,3	1,7
jiné	4,7	3,7	.	.	0,6
na 100 osob se ZP, kterým schází pomoc druhé osoby					
celkem osob, kterým schází pomoc druhé osoby	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
finanční náročnost	44,0	39,3	44,9	72,0	22,3
nemá nikoho, kdo by mu chtěl a mohl pomoci	30,1	29,3	34,2	26,4	37,3
je mu nepříjemné požádat o pomoc	28,0	30,8	9,5	19,0	37,1
nedostupnost služeb	26,1	22,2	30,2	45,6	12,4
obava z narušení soukromí	22,1	25,7	9,7	16,1	20,5
nemá potřebné informace	14,6	17,5	.	12,5	8,6
špatná zkušenost	11,5	10,2	.	16,7	12,9
jiné	4,8	6,2	.	.	4,8

ZP=zdravotní postižení

4.10 Osoby se zdravotním postižením podle možnosti zajištění náhradní péče v roce 2024

	celkem	možnost zajistit si náhradní péči		
		ano	ne	neví
počet v tis.				
celkem osob využívajících neformální péči	803,0	704,2	79,5	19,3
typ poskytované péče				
pouze neformální	729,4	640,1	71,4	17,9
neformální + profesionální	73,6	64,0	8,1	1,4
závažnost omezení				
vážné omezení	367,9	313,5	44,7	9,6
omezen(a), ale ne vážně	428,5	384,9	34,0	9,7
neomezen(a)	6,5	5,7	0,8	-
struktura v %				
celkem osob využívajících neformální péči	100,0	87,7	9,9	2,4
typ poskytované péče				
pouze neformální	100,0	87,8	9,8	2,5
neformální + profesionální	100,0	87,0	11,1	2,0
závažnost omezení				
vážné omezení	100,0	85,2	12,2	2,6
omezen(a), ale ne vážně	100,0	89,8	7,9	2,3
neomezen(a)	100,0	87,7	12,3	-

4.11 Osoby se zdravotním postižením, které nemají možnost zajistit si náhradní péči, podle důvodů v roce 2024

důvody	počet v tis.	na 100 osob
celkem	79,5	100,0
nemá nikoho, kdo by mu chtěl a mohl pomoci	35,9	45,1
je mu nepříjemné požádat o pomoc	23,3	29,4
finanční náročnost	23,1	29,1
nemá potřebné informace	15,0	18,8
obava z narušení soukromí	14,1	17,8
nedostupnost služeb	11,3	14,2
špatná zkušenost	7,3	9,2
jiné	3,7	4,7

4.12 Využívání vybraných sociálních služeb v posledních 12 měsících

	počet v tis.	na 100 osob se ZP využívajících pomoc	na 100 osob se ZP celkem
celkem osob využívajících jakoukoliv pomoc	826,8	100,0	100,0
z toho využilo některou sociální službu ¹⁾	108,0	13,1	8,2
v tom podle typu pravidelně využívané pomoci:			
pouze neformální	19,7	2,4	1,5
pouze profesionální	21,3	2,6	1,6
neformální + profesionální	67,0	8,1	5,1

¹⁾ denní stacionář, týdenní stacionář, odlehčovací službu, pečovatelskou službu, osobní asistenci, průvodcovské/předčitatelské služby